

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

REDOGÖRELSE

FÖR

VERKSAMHETEN

VID

VÄRNAMO

KOMMUNALA MELLANSKOLA

UNDER LÄSÅRET 1912—1913.

REDOGÖRELSE

FÖR

VERKSAMHETEN

VID

VÄRNAMO

KOMMUNALA MELLANSKOLA

UNDER LÄSÅRET 1912—1913.

Eforus:

N. J. O. H. LINDSTRÖM, Biskop, Teol. och Fil. Doktor, K. m. st. k. N. O.

Inspektor:

N. KÄLLOFF, Kontraktspäst, L. N. O.

Styrelse:

A. G. TILOSIUS, Kapten, R. S. O., ordförande.

O. BECKMAN, e. o. Hovrättsnotarie, v. ordförande och sekreterare.

O. HOLMQVIST, Tandläkare.

C. LINDBLAD, Tingshusvaktmästare.

J. A. NORDBLOM, Handlande.

E. FJELLANDER, Rektor.

G. SOHLBERG, suppleant, kassaförvaltare.

Inspektion

Förrättades den 20 januari av *Läroverksrådet G. R. Fähræus.*

A. Undervisningen.

1. **Höstterminen** började med allmänt upprop den 20 augusti och slutade den 21 december.

Vårterminen började den 10 januari och kommer att avslutas med årsexamen tisdagen den 3 juni enligt ordning, som återfinnes i redogörelsens slut.

Fridagarnas antal har under läsåret varit fem, därav två under höstterminen och tre under vårterminen.

2. Gemensam morgonbön har hållits kl. 8—8,10 f. m.

Undervisning i läsnäna välskrivning, teckning, gymnastik och sång har meddelats kl. 8,10—10,45 och kl. 12—3,30 måndag, tisdag och onsdag, kl. 8,10—10,45 och kl. 12—2,35 torsdag och fredag. Lördag har läsningen fortgått från kl. 8,10—10,45, då undervisningen för veckan slutat.

Mellan två på varandra följande lektioner har lämnats 10 minuters rast.

3. Antalet lärotimmar i veckan för läsnäna samt välskrivning och teckning framgår enligt följande

Timplan:

Ämnen	Klass				Summa
	1	2	3	4	
Kristendom	2	2	1	1	6
Modersmål	5	4	3	4	16
Tyska	8	5	5	3	21
Engelska	—	4	5	4	13
Franska (friv.)	—	—	2	2	4
Historia	3	3	3	4	13
Geografi	2	2	2	2	8
Matematik	5	5	4	5	19
Biologi	2	1	2	2	7
Fysik	—	2	1	2	5
Kemi	—	—	2	1	3
Välskrifning	1	—	—	—	1
Teckning	2	2	2	2	8
Summa	30	30	32	32	124

4. Läro- och läseböcker.

Kristendom.

- Bibeln och psalmboken (1—4).
 Luthers lilla katekes med kort utveckling (1).
 Herner, Israels historia (1—2).
 Bergstrand, Den kristna tros- och sedeläran (2—3).
 Stave, Jesu liv (2—3).
 Lövgren, Kyrkohistoria i sammandrag (4).

Modersmålet.

- Sundén, Svensk språklära (1—3).
 Rebbe-Fischer, Exempelsamling till inövande av allmänna satsläran (1—3).
 Strindberg, Svenska öden och äventyr (4).
 Schück, Medeltidssagor (1).
 Schück, Sveriges medeltidssagor I (2).
 Dalin, Svensk vers i urval (2).
 Lagerlöf, En herrgårdssägen (3).
 Runeberg, Fänrik Ståls sägner (1—2).
 Runeberg, Kung Fjalar (3).
 Geijerstam, Mina pojkar (1).
 Lindvall, Svensk läsebok för realskolans sjätte klass (3—4).
 Steffen, Litteraturhistoria i sammandrag (4).

Tyska.

- Winell, Tysk grammatik (1—4).
 Heuman, Tyska för nybörjare (1).
 Hjort, Övningsbok till den tyska grammatiken I, II (2—3).
 Calwagen, Översättningsövningar (4).
 Rodhe, Tysk läsebok för realskolan (2—3).
 Wildenbruch, Das edle Blut (4).
 Auerbach, Tysk handstil (4).
 Hoppe, Svensk—Tysk ordbok (2—4).
 Hoppe, Tysk—Svensk ordbok (2—4).

Engelska.

- Afzelius, Engelsk grammatik för realskolan (2—3).
 Afzelius, Engelsk grammatik (4).
 Afzelius, Engelsk nybörjarbok I och II (2—4).
 Afzelius, Engelska skrivövningar (2—4).
 Montgomery, Misunderstood (4).
 Wenström, Engelsk—Svensk ordbok (3—4).
 Wenström—Harlock, Svensk—Engelsk ordbok (3—4).

Franska.

- Bödtker och Höst, Lärobok i franska språket (3—4).

Historia.

- Grimberg, Sveriges historia för realskolan, förkortad uppl. (1—3)
 Grimberg, Sveriges historia för realskolan, del V (4).
 Odhner, Fäderneslandets historia (3).
 Odhner—Westman, Fäderneslandets historia (4).
 Pallin—Boëthius, Allmän historia för realskolan (1 och 3).
 Pallin—Boëthius, Allmän historia (2 och 4).
 Pallin—Boëthius, Tiden efter 1815 (4).
 Rydfors, Historisk läsebok (1)
 Ekmark, Läsebok till Odhners svenska historia (3).

Geografi.

- Carlsson, Skolgeografi, första kursen (1—2).
 Carlsson, Skolgeografi, andra kursen (3—4).
 Hedin, Från pol till pol (2).
 Fehr, Geografiska skildringar (1—2).
 Dreyer, Naturfolkens liv (2).
 Dreyer, Genom fem världsdelar (1—4).
 Hutchinson, Jordens folk (1—4).
 Sapper och Marcuse, Jorden förr och nu (3—4).
 Roth, Skolatlas, jubileumsuppl. (1—4).
 Sydow—Wagner, Kartbok (2).

Matematik.

- Möller, Larsson och Lundahl, Räknebok för realskolan (1—4).
 Collin, Algebra (3—4).
 Jonsson, Lärobok i algebra för realskolan (2—4).
 Asperén, Lärobok i geometri (4).
 Lindman, Euklides fyra första böcker (2—3).

Biologi.

- Almqvist—Lagerstedt, bearb. av Andersson, Lärobok i zoologi (2—4).
 Forsell—Skärman, Inledning till botaniken (2—4).
 Bohlin, Lärobok i biologi, del I: 2, zoologi (1).
 Bohlin, Lärobok i biologi, del II, botanik (1).
 Bohlin, Växternas livsföreteelser och levnadsförhållanden (4).
 Jägersköld m. fl., Sveriges djurvärld (1—4).
 Erikson, Läsebok i biologi, del I och II (1—4).
 Krook—Almqvist, Flora (1—4).
 Sundström, Atlas till naturriket (1—3).

Fysik.

- Mebius, del I, II och III (2—4).

Kemi.

- Abenius, Kort lärobok i kemi (4).
 Bohlin, Lärobok i kemi (3).

5. Lärokurser.

Första klassen.

Kristendom (2 t.) Israels historia enligt läroboken. Kortfattad översikt av gamla testamentets skrifter, samt läsning av valda delar av densamma. Tros- och sedelära: repetition av Luthers lilla katekes. Framställning av svenska kyrkans gudstjänstordning samt översikt av kyrkoåret. Följ. psalmer: 425: 1—2, 50: 1—5, 92: 1—5, 203: 1—4, 204: 1—5. — Strömberg.

Modersmål (5 t.) Läsning av Schücks medeltidssagor; Geijerstam, Mina pojkar; Runeberg, Fänrik Ståls sägner. Framsägning av inlärdas dikter. Muntliga och skriftliga reproduktionsövningar. Språklära: det huvudsakligaste av formläran; övningar att särskilja de viktigaste satsdelarna; satsers förening med varandra. Interpunktionsövningar. Rättskrivningsövningar. Några lättare uppsatser. — Svensson.

Tyska (8 t.) Sid. 1—65 i läseboken. Formläran muntligen genomgången i samband med den lästa texten. I grammatiken har utförligare lästs adjektivets deklinationer, personliga och possessiva pronomen, verbet samt prepositionerna. Talövningar. Enklare skrivövningar på lärorummet. — Svensson.

Historia (3 t.) Sveriges historia från äldsta tider till år 1611 i sammanhang med Danmarks och Norges historia under samma tid. Allm. historia: Forntiden. — Weiler.

Geografi (2 t.) Mellaneuropa, Sydeuropa, Brittiska öarna, Asien (Främre Asien och Nordasien med Turan). — Weiler.

Matematik (5 t.) Aritmetik: Repetition av läran om bråk; tillämpning av bråkläran på sorter; enkel reguladetri; procent- och ränteräkning; huvudräkning. Lätta ytberäkningar, grundade på praktiska mätningar. Algebra: Inledning till algebran samt enkla sifferekvationer av första graden. — Weiler.

Biologi (2 t.) Däggdjur och fåglar; växtundersökning, växtbestämning och excursioner. — Weiler.

Andra klassen.

Kristendom (2 t.) Israels historia enligt läroboken. Kortfattad översikt av gamla testamentets skrifter, samt läsning av valda delar av densamma. Jesu liv enligt läroboken sid. 1—28. Tros- och sedelära: läroboken sid. 1—47. Följ. psalmer: 425: 1—2, 60: 1—3, 76: 1—8, 194: 1—4, 204: 1—8. — Strömberg.

Modersmål (4 t.) Läsning av Sveriges medeltidssagor, Fänrik Ståls sägner samt Svensk vers i urval. Framsägning av inlärdas dikter. Nödiga upplysningar ur versläran; övningar i muntlig framställning; sammanfattande översikt av språkläran; satsanalys. Dispositionsövningar. 7 rättskrivningsprov. 11 uppsatser, därav 7 på lärorummet. — Billström.

Ämnen för uppsatser:

Minne från digerdöden (referat) — Den trogna hunden (referat) — En arbetsdag i skolan (brev) — Kolumbus och ägget (referat) — Lapparna — En mur (referat) — Min julafton — En dag på kalkbacken — Ekorren — Näckens list (referat) — De två dragonerna — En tioöring berättar sin historia — Svalans färdeminnen — En vårdag i skog och mark.

Tyska (5 t.) *Översättning:* Tyska läseboken sid. 1—65. *Grammatik:* Formläran genomgången jämte det viktigaste av syntaxen med anslutning till den lästa texten. Tal-, tillämpnings- och muntliga reproduktionsövningar. Extemporalier. *Skrivning:* 8 temata, varav 7 på lärorummet. — Billström.

Engelska (4 t.) *Översättning:* *Afzelius*, Engelska nybörjarbok I fullständigt genomgången. *Grammatik:* Formläran till obestämda pronomen. Reproduktionsövningar; talövningar; skrivövningar. — Billström.

Historia (3 t.) Svensk historia: Tiden 1718—1809. Allmän historia: Medeltiden och nya tiden till 1648. — Svensson.

Geografi (2 t.) Asien, Afrika och Australien. — Weiler.

Matematik (5 t.) Aritmetik och algebra: Sifferekvationer av första graden med en obekant; bolags- och blandningsräkning; procenträkning; ränteräkning. Planimetriska räkneexempel. Geometri: Euklides' första bok, satserna I—XXXV samt tredje boken, satserna I—VI. — Fjellander.

Biologi (1 t.) Kräldjur, groddjur, fiskar och ryggradslösa djur. Växtundersökning, växtbestämning, exkursioner, växtinsamling. — Weiler.

Fysik (2 t.) Allmän fysik och värmelära. — Wieler.

Tredje klassen.

Kristendom (1 t.) Jesu liv enligt läroboken. Kortfattad översikt av nya testamentets skrifter samt läsning av valda delar av desamma. Tros- och sedelära: Läroboken genomgången. Följ. psalmer: 425: 1—2, 60: 1—3, 76: 1—8, 194: 1—4, 204: 1—5. — Strömberg.

Modersmål (3 t.) Läsning av valda stycken ur läseboken; Lagerlöf, En herrgårds-sågen; Runeberg, Kung Fjalar. Framsägning av inlärdas dikter. Valda delar av svenska syntaxen; satslära, satsanalys, verslära. Dispositionsövningar. Rättskrivning. Enklare föredrag. 13 uppsatser, därav 10 på lärorummet. — Svensson.

Ämnen för uppsatserna:

Höstterminen: 1. Berätta om tronföljarvalet 1810! 2. Berätta om en utfärd! Något om musslor. 3. Redogörelse för innehållet i Snoilsky's dikt "Hemkomsten". 4. Om nordmannatågens orsaker. Beskrivning av en tavla. Något om min hembygd. 5. Om björnen. Berätta om något, som du företagit dig under lovdagarna! (brevform) Berätta något om en lektion! (brevform). 6. Om Australkontinenten. Berätta om den första vinterdagen! Julstök.

Vårterminen: 7. Om Svalorna. Hur firas julafton i ditt hem? Berätta om din roligaste dag under jullovet! 8. Om åskan och åskledaren. Upplysningar till en person, som ämnar flytta till Värnamo. 9. Några drag ur myrornas liv. Berätta om hur det ser ut vid järnvägsstationen före ett tågs ankomst och avgång! 10. Skildra vårarbetet i en trädgård! 11. Koralldjur och korallöar. Om elektrisk telegrafering. Redogör för tredje sången i Runebergs "Kung Fjalar,!" Något slag av sport. 12. Berätta om nordamerikanska frihetskriget! Vilken årstid tycker du mest om och varför? 13. Berätta om aposteln Paulus före hans missionsresor. Om jordmagnetismen. Familjen Solonaccae. Var ville du helst bo, i staden eller på landet, och varför? Mina sommarplaner.

Tyska (5 t.) Tyska läseboken sid. 60—137. Talövningar i samband med den lästa texten. *Grammatik*: syntaxen genomgången. Tillämpnings- och reproduktionsövningar. Extemporalier. *Skrivningar*: en översättning till tyska el. en reproduktionsövning var tredje vecka. — Strömberg.

Engelska (5 t.) *Översättning*: *Afzelius*, Engelsk nybörjarbok II, sid. 1—62. *Grammatik*: Formläran avslutad, det viktigaste av syntaxen. Skrivövningar, reproduktionsövningar, talövningar. *Tema*: 5, samtliga på lärorummet. — Billström.

Franska (frivillig 2 t.) Styckena 1—14 i läroboken. Formlära motsvarande det lästa. Några oregelbundna verb. — Svensson.

Historia (3 t.) *Fäderneslandets historia*: Repetition av Forntiden och Medeltiden. Av Nyare tiden tidsperioden 1809 till närvarande tid, jämte motsvarande delar av Danmarks och Norges historia. *Allmän historia*: Tiden 1648 till närvarande tid. — Billström.

Geografi (2 t.) Australien och Amerika. De övriga världsdelarnas geografi i korthet repeterad. Den allmänna fysiska geografien påbörjad. — Fjellander.

Matematik (4 t.) Aritmetik och algebra: Ekvationer av första graden med en obekant jämte problem; diskont- och rabatträkning; obligationer och aktier; rörelseproblem; planimetriska och stereometiska räkneexempel. Geometri: Euklides avslutad och repeterad. — Fjellander.

Biologi (2 t.) Repetition av djurriket; typerna för kryptogamernas huvudgrupper, några viktigare fanerogarna växtfamiljer jämte de förnämsta in- och utländska kulturväxterna. Exkursioner med växtinsamling. — Weiler.

Fysik (1 t.) Magnetism och elektricitet. — Weiler.

Kemi (2 t.) Huvuddragen av den oorganiska kemien och det allmännaste av geologien. — Weiler.

Fjärde klassen.

Kristendom (1 t.) Bilder ur kyrkans historia enligt läroboken med särskild vikt lagd på den äldsta kyrkans och den lutherska reformationens historia samt de religiösa förhållandena i vårt land. Korta underrättelser om de viktigaste av de religioner, med vilka kristendomen varit eller är i beröring. Bibelläsning: Apostlagärningarna. Följ. psalmer: 425: 1—2, 499: 1—8. — Strömberg.

Modersmål (4 t.) Läsning av valda delar av Lindvalls läsebok samt Strindbergs, Svenska öden och äventyr. Litteraturhistorien genomgången enligt läroboken. Verslära. Föredrag. Dispositionsövningar. Övningar i uppsättande av praktiska skrivelser. 12 uppsatser, därav 10 å lärorummet. Uppsatserna hava behandlat följande ämnen: 1. Vulkaniska utbrott och jordbävningar. 2. Om framställning av järn. Om sjöar. Redogör för ngt. slag av idrott. 3. Om hedningarnas förföljelser mot de kristna. 4. Om uppkomsten av konungariket Italien. 5. Beskriv ett åskväder. 6. Om lysgas och dess framställning. Om räven. Redogör för ngt. arbete, som du utfört eller deltagit i i ditt hem. Varthän skulle du helst vilja resa och varför. 7. Vad vet du om Tysklands näringsliv. 8. Om oppositionen mot Karl XIV Johan. Om blodet, dess sammansättning och uppgift, Potatisväxten. 9. Fladdermössen. 10. Vad vet du om Sveriges växtvärld. 11. Djur och växtvärlden i min hembygds skogar. 12. Berätta om påven Gregorius VII. Om tullfrågan i Sverige under senare hälften av 1800-talet. — Strömberg.

Tyska (3 t.) Läsning av Wildenbruch; Das edle Blut. Grammatiken repeterad. Tal-tillämpnings- och reproduktionsövningar. Extemporalier. Skrivningar: en översättning till tyska eller en reproduktionsövning var tredje vecka. — Strömberg.

Engelska (4 t.): *Översättning: Afzelius*, Nybörjarbok II sid. 62—86 och *Montgomery*, Misunderstood sid. 1—75. *Grammatik*: Formlära och syntax genomgångna och repeterade. Tal- och tillämpningsövningar. Extemporalier. Tema, 17, därav 12 på lärorummet. — Billström.

Franska (frivillig) (2 t.) Läsning av sid. 35—75 i läroboken. Grammatik motsvarande det lästa. Oregelbundna verb. Tillämpningsövningar. — Svensson.

Historia (4 t.) Sveriges historia: repetition av nyare tiden med särskild vikt lagd på tiden efter 1809. Huvuddragen av Sveriges nuvarande statsförfattning samt av dess centrala och kommunala förvaltning. Allmänna historien: repetition av nyare tiden med särskild vikt lagd på tiden efter 1815. — Strömberg.

Geografi (2 t.) Allmän geografi. Sveriges och de viktigaste kulturländernas geografi. — Fjellander.

Matematik (5 t.) Aritmetik och algebra: Praktiska räkneuppgifter; ekvationssystem av första graden med en och flere obekanta jämte problem; om irrationella tal och kvadratrötter; planimetriska och stereometriska räkneuppgifter. Geometri: Asperén avslutad; — Fjellander.

Biologi (2 t.) Människokroppen, det viktigaste av hälsoläran, däri inbegripet de rusgivande ämnenas och tobakens natur och verkningar. Huvuddragen av växternas inre byggnad, livsföreteelser och levnadsförhållanden. — Weiler.

Fysik (2 t.) Mekanik och Optik. — Fjellander.

Kemi (1 t.) Organisk kemi och järnets metallurgi. — Weiler.

6. *Välskrifning* Klass I (1 t.) Övningar i huvudsakligen mindre stil, omväxlande med stor och medelstor stil. — Widebeck.

7. *Teckning*. Klass I. Då årstiden så har medgivit, har teckning ägt rum med levande växter, trädgårdsprodukter eller dylikt som förebilder, dessutom perspektivritning efter enklare verkliga föremål, hvilka sedan förslagts i enlighet med sitt naturliga utseende med pastellkritor el. vattenfärger. För de mindre försigkomna eleverna ha använts ritböcker med förebilder. Minnesteckning.

Klass 2. Liksom i klass 1 har på lämplig tid ritats efter levande växter och trädgårdsprodukter, dessutom perspektivritning efter verkliga föremål, ritning efter klotsar i olika ställningar, färgläggning med vattenfärger och övning i tillblandning av färger. Minnesteckning.

Klass 3. Ritning efter levande växter och trädgårdsprodukter samt uppstopade fåglar, perspektivritningar efter verkliga föremål och gipser, ritning efter klotsar i olika ställningar, färgläggning med vattenfärger samt övning i tillblandning av färger. Linearritning har ägt rum i sammanhang med undervisningen i geometri huvudsakligen efter P. Henriques lärobok. Minnesteckning.

Klass 4. Ritning efter levande växter och trädgårdsprodukter, perspektivritning efter verkliga föremål och gipser, ritning efter klotsar i olika ställningar, linearritning i sammanhang med undervisningen i geometri, huvudsakligen efter P. Henriques lärobok. — Ekenman.

8. *Sång* (3 t.) Undervisningen har omfattat notläsning, notskrivning, tonträffning, inövande av en- och tvåstämmiga sånger samt koraler. — Svensson.

9. *Gymnastik* (2 t.) gossar, (2 t.) flickor. Fristående rörelser och enkla redskapsrörelser. Lekar. — Strömberg.

10. B. Lärarna.

Rektor *E. Fjellander*:

Geografi 2 tim. i 3, 2 tim. i 4	4 tim.
Matematik 5 tim. i 2, 4 tim. i 3, 5 tim. i 4	14 tim.
Fysik 2 tim. i 4	2 tim. = 20 tim.

Bitr. föreståndarinnan *Hilda Strömberg*:

Kristendom 2 tim. i 1, 2 tim. i 2, 1 tim. i 3, 1 tim. i 4	6 tim.
Modersmålet 4 tim. i 4	4 tim.
Tyska 5 tim. i 3, 3 tim. i 4	8 tim.
Historia 4 tim. i 4	4 tim. = 22 tim.
Förrättat morgonbönen 5 dagar i veckan.	
Klassföreståndare i klass 4.	

Vik. Ämnesläraren Fil. Mag. *G. Weiler*:

Historia 3 tim. i 1	3 tim.
Geografi 2 tim. i 1, 2 tim. i 2	4 tim.
Matematik 5 tim. i 1	5 tim.
Biologi 2 tim. i 1, 1 tim. i 2, 2 tim. i 3, 2 tim. i 4 ...	7 tim.
Fysik 2 tim. i 2, 1 tim. i 3	3 tim.
Kemi 2 tim. i 3, 1 tim. i 4	3 tim. = 26 tim.
Klassföreståndare i klass 2.	

Vik. Ämnesläraren Fil. Mag. *Z. Billström*:

Modersmålet 4 tim. i 2	4 tim.
Tyska 5 tim. i 2	5 tim.
Engelska 4 tim. i 2, 5 tim. i 3, 4 tim. i 4	13 tim.
Historia 3 tim. i 3	3 tim. = 25 tim.
Förrättat morgonbönen 1 dag i veckan.	
Klassföreståndare i klass 3.	

E. o. Ämneslärarinnan *Anna Svensson*:

Modersmålet 5 tim. i 1, 3 tim. i 3	8 tim.
Tyska 8 tim. i 1	8 tim.
Franska 2 tim. i 3, 2 tim. i 4	4 tim.
Historia 3 tim. i 2	3 tim. = 23 tim.
Klassföreståndare i klass 1.	

Vik. Teckningsläraren, Ingenjör *Fr. Ekenman*:

Välskrivning 1 tim. i 1	1 tim.
Teckning 2 tim. i 2, 4 tim. tills. i 1, 3, 4	6 tim. = 7 tim.

Fröken *Anna Svensson*:

Musikens teori och sång	3 tim.
-------------------------------	--------

Fröken *Hilda Strömberg*:

Gymnastik	4 tim.
-----------------	--------

Läkare har varit extra provinsialläkaren Doktor *Seth Hultin*.

C. Lärjungarna.

11. Lärjungarnas antal:

Klass	Den 1 September 1912.			Klass	Den 1 Februari 1913.		
	Gossar	Flickor	Summa		Gossar	Flickor	Summa
1	7	4	11	1	7	4	11
2	13	10	23	2	13	10	23
3	3	3	6	3	3	3	6
4	3	3	6	4	2	3	5
Summa	26	20	46	Summa	25	20	45

12. Lärjungarnas ålder vårterminen 1913.

Klass	13 år	14 år	15 år	16 år	17 år	18 år	19 år	20 år	Summa	Medelålder
1	3	6	1	1	—	—	—	—	11	14 år
2	3	6	9	5	—	—	—	—	23	14,7 ”
3	—	1	1	4	—	—	—	—	6	15,5 ”
4	—	—	—	1	1	2	—	1	5	17,8 ”
Summa	6	13	11	11	1	2		1	45	

Anm. Lärjungarnas ålder är beräknad sålunda att lärjungar, födda 1900, räknas för tretton år, 1899 för 14 år o. s. v.

13. Sedan föregående års redogörelse utgavs ha följande lärjungar avgått från skolan:

Under sommaren 1912:

Klass 1. Greta Schönström till hemmet.

Under hösten 1912:

Klass 4. Birger Rydell död.

Berta Lindblad efter avlagd realskoleexamen, till praktisk verksamhet.

14. Vid anställd undersökning hafva hemläxorna befunnits kräva i medeltal pr dag:

För klass 1	1 tim. 30 min.
För klass 2	2 tim.
För klass 3	2 tim.
För klass 4	2 tim. 30 min.

15. Av de under läsåret i skolan inskrivna 11 lärjungarna hava 10 senast åtnjutit undervisning i folkskola och 1 i folkhögskola.

16. De under vårterminen 1913 närvarande lärjungarna hade följande hemorter:

Värnamo köping	22
Värnamo landsförsamling	16
Utom kommunen	7

Summa 45

17. Hälsotillståndet har under läsåret varit gott. Intet fall av smittosam sjukdom har förekommit och skolan har ej behövt inställas någon dag.

18. I undervisning i *frivillig franska* hava samtliga lärjungar i klasserna 3 och 4 deltagit.

19. Realskolexamen avlades vårterminen 1912 vid Halmstads högre allmänna läroverk av lärjungen i fjärde klassen Berta Lindblad.

20. Sedan Kungl. Maj:t innevarande vårtermin beviljat rektor E. Fjellander rätt att vid skolan anställa realskolexamen till och med vårterminen 1915 med de lärjungar som i vanlig ordning vid läroanstalten genomgått minst de båda högsta årsklasserna hava vid de innevarande månad anställda skriftliga proven godkänts lärjungarna i fjärde klassen:

Axel Tenggren.
Knut Ahlstrand.
Olga Ahlstrand.
Stanny Lind.
Elsa Svensson.

Muntlig examen kommer att enligt beslut av Kungl. överstyrelsen för rikets allmänna läroverk äga rum den 6 juni.

Till examensvittnen vid denna examen hava av Värnamo köping utsetts Häradshövdingen och Riddaren J. A. Lilliesköld, Kronofogden C. O. Hellmer, Doktor S. Hultin och Häradsskrivaren C. O. Åkerman.

D. Undervisningsmateriel.

21. Under läsåret har skolan inköpt fullständig uppsättning kemikalier, burkar med glasproppar, kolvar, bägare, urglas, glaströr, kautschukproppar, korktång, byrett, eudiometer, kylare och diverse förbrukningsartiklar ävensom en del plancher för undervisningen i biologi och geografi, några uppstoppade djur samt kartor.

22. Följande personer hava genom nedanstående gåvor ökat de naturvetenskapliga samlingarna:

Fil. Mag. Gösta Weiler: Bot. preparat 15 st.

Lärjungarna: Sixten Sandberg, 1 kråkkranium, 1 tjäderägg, däggdjurständer.

Albert Pearsson, 1 duvhök, 1 ormskinn.

Bertill Hallén, 1 uggleägg.

Karl Fägerström, 1 huggorm.

Sven Palm, »

Georg Andersson, 1 kaninkranium.

Anders Törnqvist, 1 skatägg.

Erik Viklund, 1 duvägg, 1 snok.

Till samtliga dessa vill jag hembära min tacksamhet för såväl gåvor som visat intresse.

23. Skolans lokaler äro i det närmaste oförändrade med undantag av att vatten wc blivit anordnad samt att laboratoriebord med vattenledningsanordning inrättats. I gymnastiksalen har elektriskt ljus inlett och golvet blivit fernissat.

24. Skolans tomt har inhägnats och den del, som avsetts till trädgård, har genom ett synnerligen nitiskt och intresserat arbete med frivillig hjälp av eleverna gjorts i ordning till skolträdgård av fil. mag. Weiler och fröknarna Strömberg och Svensson, till vilka samtliga jag vill uttala min hjärtliga tacksamhet.

25. Referensbiblioteket har ökats något dels genom inköp och dels genom gåvor från Kungl. överstyrelsen för rikets allm. läroverk och olika bokförläggare.

E. Ekonomiska förhållanden.

26. Skolan har uppburit ett statsbidrag av 6,400 kr. samt bidrag till lärarnas avlöning. För skolans utgifter ansvarar kommunen. Terminsavgifterna hava för samtliga klasser varit 50 kr. utom i de fall, då terminsavgiftsnämnden beviljat nedsättning häruti till hälften eller hel befrielse.

F. Examen och terminsavslutning.

27. Årsexamen med de tre lägre klasserna äger rum tisdagen den 3 juni enligt närstående ordning.

28. Till övervarande av årsexamen och terminsavslutningen inbjudes vördsam skolans Eforus, inspektor och styrelse, lärjungarnas föräldrar och målsmän samt övriga skolans vänner.

29. Inträdesprövning gällande nästa läsår, anställes med de barn, som så önska och därtill i tid anmäla sig, måndagen den 2 juni kl. 9 f. m.

30. Nästa läsår börjar i följande ordning:

Torsdagen den 21 augusti kl. 10 f. m. anmälan till inträde och till prövning för uppflyttning i högre klass.

Fredagen den 22 augusti enlgt ordning, som offentliggöres genom anslag i skolan torsdagen den 21 augusti kl. 6 e. m., inträdes- och flyttningsprövning samt därefter *allmänt upprop* med skolans *samtliga* lärjungar kl. 1 e. m.

Värnamo i maj 1913.

E. Fjellander.

Inträdesfordringar.

I enlighet med Kungl. Maj:ts nådiga kungörelse den 29 oktober 1909 fordras för inträde i kommunal mellanskolas första klass att vid offentlig inträdesprövning visa sig äga det kunskapsmått, som inhämtas i högsta årskursen av folkskola, anordnad enligt gällande normalplans typ litt. A.

Vid inträdesprövning lägges särskild vikt vid kunskaperna i modersmålet och räkning.

För inträde i övriga klasser fordras att kunna nöjaktigt redogöra för samtliga de kurser, som lästs i klasserna före den, i vilken inträde sökes.

Inträdessökande bör vid anmälningen förete *dels* intyg från vederbörande prästerskap, innehållande uppgift om ålder, faderns namn och yrke samt hemort, *dels*, därest han förut varit i annat läroverk intagen eller bevistat folkskola, vederbörligt betyg från nämnda läroverk eller folkskola.

Inträdessökande, som förut bevistat *kommunal mellanskola*, äger, om inträde sökes inom ett år efter avgången från skolan, att utan examen vinna inträde i den klass, där han vid sin avgång befann sig

För övrigt *berättiga inga betyg till inträde utan examen.*

Uppgifter för frivilliga självstudier under sommaren.

Till klass 3.

Biologi: Insamling av vanligare träd, buskar och örter samt viktigare hos oss odlade växter. Åtminstone ett 50-tal arter bör kunna insamlas.

Insamling av snäckor (land och sötvattens), skalbaggar eller fjärillar. (Utförligare anvisningar och råd finnas i samlingarnas bok av Hector, pris 3 kr.

Till klass 4.

Biologi: Lika med klass 3; växtfysiologiska experiment enligt Ejnar Malmberg, Växtfysiologiska försök (pris 75 öre) exp. 14—18, andra experiment efter godtyckligt urval ur samma bok.

Astronomi: Orientering på stjärnhimmeln med tillhjälp av stjärnkarta. Bestämning av nord-sydlinjen för Värnamo eller annan plats genom iakttagande av solens ställning. Bestämning av solens middagshöjd några gånger på sommaren t. ex. den 7, 15, 21, 30 juni, 7 och 21 juli. Iakttagelser rörande solens gång dagligen vid midsommartid och vid ovannämnda tidpunkter (lämplig bok till självstudium: Handbok vid astronomiundervisningen av Ivar Jonsson pris häft. 90 öre).

Geologi: Högbom, Istiden, Verdandis småskrifter 6;
Wiman, Bergens uppkomst, Verdandis småskrifter 70.

Tyska: Läs de återstående berättelserna i Rhode Tysk läsebok.

FÖRTECKNING
ÖVER
LÄRJUNGARNA
VÅRTERMINEN 1913.

Namn m. m.	Född	Inskri- ven.	Ter- min i klas- sen	Hemort	Fadern
Klass 4.					
Gustafson, Axel	S. 1893	1910	2	Värnamo socken	Lantbrukare
Tenggren, Knut	—97	—07	2	»	Förvaltare
Ahlstrand, Olga	—95	—08	2	»	Arbetare
Lind, Stanny	S. —96	—05	4	»	Källarmästare
Svensson, Elsa	—95	—10	2	»	Virkeshandlande
	= 5				
Klass 3.					
Hallén, Bertil	1897	1908	2	Värnamo köping	Handelsresande
Pearsson, Albert	—97	—10	2	Värnamo socken	†
Sandberg, Sixten	—97	—08	2	Värnamo köping	Snickare
Rydell, Ignez	—98	—09	2	Värnamo socken	Kontorschef
Sällberg, Margareta	G. —99	—08	2	Värnamo köping	Redaktör †
Törnkvist, Gerda	G. —97	—10	2	Värnamo socken	Handlande
	= 6				
Klass 2.					
Andersson, Erik	1898	1912	2	Kärda	Folkskollärare
Andersson, Ture	—99	—12	2	»	»
Andersson, Filip	—98	—10	2	Värnamo köping	Handlande
Andersson, Georg	—97	—11	2	Värnamo socken	Lantbrukare
Fagerström, Karl-Fredrik	—97	—11	2	»	Fanjunkare
Jansson, Gösta	—98	—09	2	Värnamo köping	Handlande
Larsson, Erik	1900	—11	2	»	Handelsresande
Larsson, Gösta	1899	—11	2	»	»
Lindbohm, Rudolf	—97	—09	2	»	»
Palm, Sven	—98	—11	2	»	Postiljon

*)Pettersson, Arvid	S. G.	1899	1909	2	Värnamo köping	Fabrikör
Svensson, Verner	S.	—98	—11	2	Åsarp	Godsägare
Törnkvist, Eskil	S.	—98	—10	2	Värnamo socken	Handlande
Ahlstrand, Ingeborg		—98	—10	2	»	Arbetare
Ajander, Gunhild	G.	—99	—10	2	Värnamo köping	Provinsialläkare
Andersson, Ruth		—99	—11	2	»	Skomakare
Graffman, Axia		—97	—11	2	»	Maskinarbetare
Hallén, Astrid		—97	—09	2	»	Handelsresande
Jansson, Elin		—99	—09	2	»	Handlande
Johansson, Edith		1900	—11	2	»	Bagare
Svensson, Majken		1898	—11	2	»	Arbetare
Svensson, Margareta		—98	—11	2	»	Snickare
Svensson, Sonja		1909	—10	2	Värnamo socken	f.d.Lantbrukare
	= 23					
Klass 1.						
Andersson, Magnus	S.	1899	1912	2	Voxtorp	Folkskollärare
Ericsson, Artur		—99	—12	2	Hånger	»
Eriksson, Erik		1900	—12	2	Värnamo köping	Postiljon
Nilsson, Folke		1897	—12	2	»	Handlande
Sterner, Axel		—99	—12	2	Värnamo socken	Stationskrivare
Törnkvist, Anders		—99	—12	2	»	Handlande
Viklund, Erik		1900	—12	2	»	Stationskarl
Johansson, Ellen		1900	—12	2	Värnamo köping	Fabrikör
Karlberg, Elin		1899	—12	2	»	Tapetserare
Samuelsson, Alvina	S. G.	—98	—11	4	Värnamo socken	Arbetare
Törnkvist, Greta		—99	—11	4	»	Polis
	= 11					

*) Frånv. på grund af sjukdom.

S.=befriad från undervisning i sång.

G.= » » » » gymnastik.

Examensordning vid Värnamo Kommunala Mellanskola tisdagen den 3 juni 1913.

Timme	Klass 1	Klass 2	Klass 3
8,50—9	G e m e n s a m m o r g o n b ö n		
9—9,30	Kristendom <i>Strömberg</i>	Geografi <i>Weiler</i>	Matematik <i>Fjellander</i>
9,30—9,55	Historia <i>Weiler</i>	Tyska <i>Billström</i>	Modersmål <i>Svensson</i>
10,5—10,30	Tyska <i>Svensson</i>	Engelska <i>Billström</i>	Biologi <i>Weiler</i>
10,30—10,55	Modersmål <i>Svensson</i>	Fysik <i>Weiler</i>	Tyska <i>Strömberg</i>
11,5—11,30	Matematik <i>Weiler</i>	Kristendom <i>Strömberg</i>	Historia <i>Billström</i>

Kl. 12 middagen utföres av eleverna sång i gymnastiksalen varpå omedelbart läsårets avslutning följer.

Sammanfattning

av den kompetens, som med avseende å fordringarna på förvärvad
allmänbildning åtföljer avlagd realskolexamen.

Avlagd godkänd realskolexamen med här upptagna tilläggsfordringar jämte övriga kompetensvillkor, angående vilka bestämmelser äro utfärdade i en eller flera av nedan angivna författningar, berättigar:

A) till inträde i följande fackskolor och specialkurser:

1) *postelevkursen*, efter omkring ett års övningstjänstgöring vid postkontor, med villkor av vitsordet godkänd i modersmålet, tyska, franska, geografi och matematik (Generalpoststyrelsens cirkulär n:r XXII den 14 juni 1907);

2) *telegrafelevkursen*, med villkor av vitsordet godkänd i den muntliga prövningen i modersmålet, matematik, geografi, naturlära, tyska, engelska och franska (Telegrafstyrelsens cirkulär n:r 2 den 31 januari 1907, § 141);

3) *tekniska elementarskolorna*, med villkor av vitsordet godkänd i matematik och under förutsättning att inträde sökes senast höstterminen näst efter det två år förflutit efter examens avläggande (kungl. kungörelsen den 26 oktober 1906 angående ändrad lydelse av § 6 i stadgarna för de tekniska elementarskolorna den 15 juni 1877);

4) *landtbruksinstitutet vid Ultuna och lantbruksavdelningen vid lantbruks- och mejeriinstitutet vid Alnarp*, med villkor av vitsordet godkänd i modersmålet, tyska, geografi, matematik och naturlära (förnyade kungl. stadgarna för landtbruksinstitutet vid Ultuna den 3 juni 1904, § 18 c), och kungl. stadgarna för landtbruks- och mejeriinstitutet vid Alnarp av samma datum, § 17 b), samt kungl. kungörelsen den 26 oktober 1906 angående viss behörighet för den, som avlagt realskolexamen, att vinna inträde vid nämnda institut);

5) *skogsinstitutets lägre kurs*, med villkor av vitsordet godkänd i matematik och naturlära (förnyade kungl. stadgarna för de allmänna skogsläroverken i riket den 13 april 1886, § 10, med ändringar i denna § enligt kungl. kungörelserna den 22 maj 1903 och den 26 oktober 1906);

6) *den för blivande lärare i teckning och välskrifning avsedda undervisningen vid Tekniska skolan i Stockholm*, varjämte fordras att ådagalägga erforderlig skicklighet i frihandsteckning och linearritning, den senare utsträckt till per-

spektiv- och skugglära (kungl. kungörelsen den 26 oktober 1906 angående ändrad lydelse av § 42 mom. 2 i stadgarna för tekniska skolan i Stockholm den 10 juli 1891);

B) till anställning i följande tjänstebefattningar:

7) *såsom bokhållare, kontorsskrivare eller vid distrikten anställd tjänsteman vid statens järnvägar*, med villkor av vitsordet godkänd i modersmålet, tyska, engelska, franska, geografi och matematik; kompetensen omfattar icke anställning som distriktschef, bandirektör, baningeniör, maskindirektör, maskiningeniör, trafikinspektör, distriktssekreterare, maskininspektör, verkmästare, telegrafinspektör, underingeniör och ritare (Järnvägsstyrelsens order n:r 422 den 10 juli 1907);

8) *vid tullverkets lokalförvaltning samt kust- och gränsbevakning*, med villkor av vitsordet godkänd i modersmålet, tyska, engelska, franska, geografi, matematik och naturlära, varjämte fordras att hava genomgått tvåårig kurs vid handelsinstitut (kungl. kungörelsen den 12 maj 1865 angående förändrade villkor för anställning i statens civila tjänstebefattningar, mom. 9 samt kungl. kungörelsen den 26 oktober 1906 angående behörighet för den, som avlagt godkänd realskol-examen och genomgått handelsinstitut, att vinna anställning vid tullverkets lokalförvaltning samt kust- och gränsbevakning);

9) *såsom tjänsteman i något av riksbankens kontor*, varjämte fordras att efter examens avläggande hava genomgått nöjaktig kurs i handelsinstitut, handelskola eller därmed jämförlig bildningsanstalt (kungl. kungörelsen den 26 oktober 1906 i anledning av riksdagens beslut angående villkoren för erhållande av anställning såsom tjänsteman hos riksbanken);

10) *såsom biträde vid postsparbanken*, med villkor av vitsordet godkänd i modersmålet och matematik (enligt styrelsens för postsparbanken beslut den 13 februari 1907);

11) *såsom teckningslärare eller musiklärare vid allmänt läroverk* (kungl. stadgan för rikets allmänna läroverk den 18 februari 1905, § 188);

12) *såsom länsman* (Kammarkollegii cirkulär angående villkoren för befordran till länsmanstjänster den 21 januari 1842 samt kungl. kungörelsen den 26 oktober 1906 angående befrielse för den, som avlagt godkänd realskol-examen, från vissa i nämnda cirkulär föreskrivna prov);

13) *såsom reservofficersvolontär*, utom vid fortifikationen, varjämte fordras att hava genomgått tvååriga kursen vid Frans Schartaus praktiska handelsinstitut i Stockholm, Göteborgs handelsinstitut eller Malmö högre handelsinstitut (kungl. kungörelsen den 16 Mars 1906 angående sättet för officers- och reservofficersvolontärers antagning och utbildning samt kungl. brevet den 18 januari 1907 till tjänstförrättande inspektören för militärläroverken, samtliga arméfördelningschefer

m. fl. angående rätt för dem, som genomgått Malmö högre handelsinstitut att vinna anställning som reservofficersvolontärer).

Ovan angivna kompetens ifråga om teckningslärarekursen, postelevkursen och telegrafelevkursen samt anställning vid statens järnvägar gäller i tillämpliga delar för såväl manliga som kvinnliga lärjungar, i fråga om anställning vid postsparbanken endast för kvinnliga lärjungar och i övrigt endast för manliga lärjungar.

Anm. Ovannämnda kungl. kungörelser den 26 oktober 1906 äro intagna i Svensk Författnings-Samling 1906, n:r 92.
